

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448, Drukarni 1244. Adres drukarni: Mostowa 1. Redaktor przyjmuje od g. 2-4 pp. Administracja otwarta od g. 9-5, w niedziele i święta od 12-1 pp. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych.

PRENUMERATA miesięcznie 4 zł., z odnośnikiem i przesyłką pocztową 4 zł. 50 gr. za granicą 8 zł., cena pojedynczego numeru na prowincji 20 gr. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milim. przed tekstem 20 gr., w tablicy 40 gr., za tablicą 10 gr. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25% zagrancie o 50% drożej. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 gr. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Ogłoszenia cyfrowe, tablice oraz fantazyjne o 25% drożej. Konto czekowe w P. K. O. № 89187.

Dzisiaj zbiórka uliczna na rozbudowę DOMU OPIEKI MATKI BOŻEJ na Antokolu.

Najlepszy do twarzy, przygotowany na miodzie i wyciągu z lilii białej

Krem Abarid

usuwa zmarszczki, zapobiega tworzeniu się nowych i nadaje twarzy świeży młodzieńczy wygląd

Hygieniczny, o subtelnym zapachu niewidocznym

Puder Abarid

nie zawiera metali, nie psuje cery i nadaje jej matową białą

Neutralne, przygotowane na najdelikatniejszych tłuszczach

Mydło Abarid

nadaje się nawet do bardzo wrażliwej cery

Niezastąpione do mycia twarzy szyi i biustu

Otrąbki Abarid

oczyszczają pory skóry, pobudzają transpirację, zapobiegają tworzeniu się pryszczu i plam.

Wszystkie te wyroby na wystawie „Exposition du progrès” w Paryżu w roku bieżącym, zostały odznaczone NAJWYŻSZĄ NAGRODĄ i WIELKIM ZŁOTYM MEDALEM.

Narodów będzie miała sposobność do przypomnienia Litwie, że to ona właśnie gwałci zasadą paktu Ligi, uważając się za pozostającą w stanie wojny z sąsiadem pokojowo nastrojonym. W sprawie Kłajpedy Litwa postępuje również wbrew prawu narodów zamykając dla handlu polskiego ujście Niemna.

„Petit Parisien” oświadcza, że zażalenie zgłoszone przez Litwę do Ligi Narodów wywołuje u wszystkich głębokie zdziwienie, gdyż zamknięcie niektórych szkół litewskich w Polsce jest tylko słabą odpowiedzią na gwałty litewskie skierowane przeciw szkolnictwu polskiemu.

Na łamach „Action Francaise” nazywa Jacques Bainville Litwę dokuczliwym komarem, drażnią-

cym wszystkich swemi ukaszeniami. Autor stwierdza, że Litwa stanowi wogóle dziwny produkt nienormalnych popędów i aspiracji. Obecny jej wielkorządcą Waldemaras żądługo przebywał w Berlinie, gdzie brał udział w uroczystościach na cześć Hindenburga. Można śmiało oświadczyć, że Litwa chce koniecznie być stałym źródłem niepokoju w tej części Europy. Ciągłymi swemi ukaszeniami komara Litwa może nareszcie wyprowadzić z cierpliwości Polskę. Jeżeli Litwa nadal będzie prowokowała swą sąsiadkę, której niepodległość jest gwarancją jej własnej niepodległości, w końcu może się zdarzyć, że utraci ona swą dotychczasową niezależność.

Posel Patek w Tyflisie.

MOSKWA, 15.X. (Pat.) Posel Patek, bawiący obecnie na Kaukazie, przybył do Tyflisu i złożył tam wizytę władzom federacji Zakaukaskiej. Na cześć posła Rzeczypospolitej Polskiej odbył się bankiet, w czasie którego

przemawiał prezes centralnego komitetu wykonawczego federacji Zakaukaskiej Zhakaja, prezes rady ministrów ludowych fed. Zak. Eljawa i pełnomocnik komisarza spraw zagr. Karplin. Odpowiadał posel Patek.

Wielka afera szpiegowska w Łotwie.

RYGA, 14.X. (Pat.) Dnia 11-go października wczesnym rankiem przez sowiecką granicę przeszedł na teren Łotwy jeden z pogranicznych agentów G. P. U. Agent został zatrzymany i poddany badaniom, w czasie których wręczył władzom dokument o działalności agentów G. P. U. na Łotwie, oraz wykaz 23 obywateli łotewskich, pozostających na służbie G. P. U. Wszyscy oni zostali aresztowani. Większość z nich służyła w łotewskiej straży pogranicznej i na łotewskich kolejach żelaznych. Przywódcami wykrytej organizacji szpiegowskiej byli dwaj oficjerowie żerewy. Aresztowa-

nych odtawiono do Rzeżycy. Część aresztowanych przyznała się, że przez pogranicznych sowieckich agentów G. P. U. podawali wiadomości o stanie armii łotewskiej i organizacji łotewskiej wewnętrznej obrony, a także spełniali liczne polecenia G. P. U. Kilka osób stale mieszkało w Rydze, inne zaś w Letgali. Dla wyłączenia osobistego udziału w śledztwie, wyjechał do Letgali vice-minister spraw wewnętrznych Rubulis. Niektórzy z uczestników organizacji pozostawali na służbie G. P. U. od roku, inni zaś od 6 miesięcy. Śledztwo w toku.

Zamordowanie posła albańskiego w Pradze.

PRAGA, 15.X. (Pat.) Posel albański w Białogrodzie Tsenabeg, wyznaczony na takie same stanowisko w Pradze padł wczoraj o godz. 10-ej wiecz. ofiarą zamachu. Mianowicie jakiś młodzieniec dał do siedzącego w kawiarni posła kilka strażów rewolwerowych, od których Tsenabeg zmarł w drodze do szpitala. Pojmanym przez policję morderca oświadczył przy wstępnym badaniu, że nazywa się Agviadh Bedi i że jest studentem urodzonym w roku 1904 w Elbasanie. Zamachu dokonał rzekomo dlatego, że Tsenabeg zdradził Albanję na korzyść Jugostawji.

PRAGA, 15.X. (Pat.) Zabójstwo ministra pełnomocnego Albanji Tsenabega wywołało w Pradze głębokie oburzenie. Napastnik w ciągu trzech dni czatował w kawiarni „Passage” na posła, który przybył niedawno do Pragi i jeszcze nie wręczył prezydentowi republiki swoich listów uwierzytelniających. Zabójca oświadczył, że przybył do Pragi specjalnie w celu zabicia Tsenabega, uważając go za śmiertelnego wroga narodu albańskiego. Tsenabeg ukończył liceum w Rzymie, znał język francuski, włoski i albański.

Zjazd filologów klasycznych.

WARSZAWA, 15.X. (Pat.) Walny zjazd polskich filologów klasycznych rozpoczął dzisiaj obrady, w sali posiedzeń Towarzystwa Naukowego, w obecności zastępcy ministra w r. i o. p. dyr.

Żłobickiego, reprezentantów instytucji naukowych i uniwersytetów (m. in. U. S. B. prof. Oko i Srebrnego) Przewodniczącym został prof. Leon Sternbach.

Sejm i Rząd.

Komisja kontroli długów Państwa.

Marszałek Senatu p. Trampczyński jako przewodniczący Komisji Kontroli Długów Państwa zwołał na życzenie Rządu posiedzenie Komisji na dzień 18-go b. m. celem rozpatrzenia sprawy zawartej pożyczki zagranicznej.

W skład Komisji wchodzi obecnie oprócz pana marszałka Trampczyńskiego senator: Sredniński (P. S. L. Piast) i Bojanowski (Zw. L. N.) oraz posłowie Kłabiński (Zw. L. N.), Michalski (K. Chr. Nar.), Osleki (P. S. L. Piast) i Lypaciewicz (Wyzwolenie).

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 25-go września 1922 (Dz. Ust. Nr. 89 z dnia 20 października 1922) Komisja Kontroli Długów Państwowych wykonuje kontrolę tych długów z ramienia Parlamentu. Wedle przepisów art. 10 tej ustawy, przysługujące Komisji prawo kontroli rozciąga się na wszystkie zagraniczne zobowiązania Państwa, na długie zaciągnięte w drodze państwowych obligacji pożyczkowych i w drodze zobowiązań wystawionych wierzytelności, rozciąga się również na wszystkie finanse Państwa objęte gwarancje finansowe i na emi-

sję banknotów, wydanych przez Bank Polski.

Art. 11 orzeka, iż wszelkie zapisy dłużne, wydane przez Państwo, winny być podpisane przez dwóch członków Komisji, a zatem także obligacje zawartej ostatecznie pożyczki muszą nosić podpisy dwóch członków Komisji. Komisja obowiązana jest kontrolować, czy długi państwowe zaciągnięte zostały na mocy ustawy, oraz czy oprocentowanie i amortyzacja pożyczek przeprowadzono również ściśle według ustawy.

Art. 13 ustawy z r. 1922 postanawia, że Minister Skarbu obowiązany jest uwiadomić na czas Komisję Kontroli Długów Państwowych o każdej zmianie, zaszłej w stanie długów państwowych.

Związek Ludowo-Narodowy.

Sekretarjst Kola dz. „Nowy Świat” prosi członków Zarządu na posiedzenie Zarządu, które odbędzie się w niedzielę 16 października r. b. o godz. 5 p. p. w lokalu Sekretarjatu przy ul. Sniegowej 20 m. 3.

D-rzy Bujański, Obieziński i Waszkiewicz lokują połączni i chore z cierpieniami kłobecemi w Zakładzie Położniczym ul. W. Pohlanka Nr. 31. (w nowym lokalu).

Związek Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich w Warszawie

ODDZIAŁ w WILNIE — Końska 18.

Zawiadamia Szanownych Odbiorców, że z dniem 20 października roku bież. Biuro i Składy masła, serów i jaj zostaną przeniesione do nowego lokalu przy ul. Końskiej Nr. 12.

Kapelusze

UCZNI owskie czap. rondel. szk. państw. i OO. Jezuitów od zł. 3.

E. MIESZKOWSKI MICKIEWICZA 22.

Wielki wybór

Pończoch damskich Torebek Parasolek Swetrów Trykotów Rękawiczek

POLECA 725-0

Jan Wokulski i S-ka Wielka 9.

DLACZEGO

Polskie Radjostłuchawki

POLMET? DLATEGO

Je cechują je wyjątkowe — trwałość, lekkość oraz czułość, gwarantująca bezwzględnie najlepszy odbiór posiadaczom detektorów i słabych aparatów lampowych. Nagrodzone wielkim złotym medalem Komitetu Wystawy Radjowej w Krakowie. Do nabycia u wszystkich odsprzedaźców. Zask. Inż. Jerzy Krusolek, Wilno, Orzeszkowej 3. Fabr. Biuro Sprzed. pl. Dąbrowskiego 2, tel. 125-99. 742-1st

JAN BUŁHAK

artyista-fotograf Jagiellońska 8, tel. 968 Przyjmuje 9-6.

Zapisujcie się na członków Wil. T-wa Przeciwnarzędziowego.

nym do Paryża. W Warszawie ma pozostać, na przeciąg 3 tygodni, specjalny wysłannik amerykańskiego konsorcjum, p. Sharp. Zostanie on do czasu przybycia do Warszawy kontrolera, p. Devey'a.

Posiedzenie Rady Finansowej.

(Telefonem od własnego korespondenta.)

WARSZAWA. W pierwszych dniach przyszłego tygodnia odbędzie się posiedzenie Państwowej Rady Finansowej. Na porządku dziennym między innymi sprawa wewnętrznej pożyczki inwestycyjnej, którą Rząd ma zamiar w najbliższym czasie podpisać.

Zakończenie śledztwa w sprawie straży Narodowej.

(Telefonem od własnego korespondenta.)

WARSZAWA. Śledztwo w sprawie straży Narodowej dobiega do końca pod przewodnictwem sędziego śledczego do spraw szczególnej wagi Jaworowskiego. Obecnie badani są ostatni świadkowie. Prawdopodobnie w ciągu kilku najbliższych tygodni, sprawa zostanie skierowana do prokuratora, który przygotowuje akt oskarżenia.

Konferencje dyplomatyczne.

(Telefonem od własnego korespondenta.)

WARSZAWA. Zastępca Ministra spraw zagranicznych p. Knoll przyjął w dniu 14 b. m. posła rumuńskiego, oraz przedstawiciela Stanów Zjednoczonych p. Stetsona, a w dniu 15 b. m. ambasadora Laroshe'a i posła Cejlńskiego.

Ustawa o upadłościach.

(Telefonem od własnego korespondenta.)

WARSZAWA. — W najbliższym czasie, prawdopodobnie jeszcze w ciągu przyszłego tygodnia, ukaże się w „Dzienniku Ustaw” tekst nowej ustawy, opracowywanej przez ministerstwo sprawiedliwości, obejmującej całokształt ustawodawstwa upadłościowego.

Wyjazd dr. Tabora.

(Telefonem od własnego korespondenta.)

WARSZAWA. — W dniu dzisiejszym wyjeżdża z Warszawy kierownik wydziału ministerstwa spraw zagranicznych, dr. Wacław Tabor, który w Helsingforsie obejmuje stanowisko szefa wydziału konsularnego.

Podpisanie ostatniej serji dokumentów pożyczkowych.

WARSZAWA, 15.X. (Pat.) Dziś między godz. 11-tą a 12 przed południem w gabinecie p. ministra skarbu podpisana została ostatnia serja dokumentów pożyczkowych. Wszystkie formalności zostały ukończone, emisja pożyczki rozpocznie się 18 b. m. Równocześnie rząd upoważnił Bank Polski do zaproszenia we właściwym terminie na członka Rady Banku Polskiego p. Charlesa Deweya, podsekretarza stanu w ministerstwie skarbu Stanów Zjedn.

Prasa francuska o skardze litewskiej do Ligi Narodów.

PARYŻ, 15.X. (Pat.) Wiadomość o zwróceniu się Litwy do Ligi Narodów wywołała szereg komentarzy w prasie francuskiej. P. Henry Barde w dzienniku „L'Oeuvre”: Przyznając, że Litwa nie miała innego sposobu wyjaśnienia sprawy postawionej obecnie na ostrzu miecza wobec karygodnego swego zachowania się względem Polski, z którą nie może traktować bezpośrednio, — wyraża wątpliwość co do skuteczności zwrócenia się Litwy do Ligi Narodów, której sprawa wileńska niestety aż nadto dobrze jest znana. Faktem jest niezaprzeczoną, że Wilno jest de jure i de facto polskiem i że Konferencja Ambasadorów i Liga Narodów

przyznała słusność wcielenia Wilna do Polski. Chyba, że Liga, o ile uzna za stosowne wniesienie całej sprawy na forum Rady Ligi, potrafi zarazem skłonić obydwą dopełniające się gospodarce i politycznie narody do przejścia do stanu wojennego do szczerzej współpracy. „Le Journal” oświadcza, że Polska zajęła Wilno dla tej prostej przyczyny, iż miasto to jest rdzeniem polskie. Wszyscy to wiedzą z wyjątkiem Litwy, która wystąpiła z zażaleniem do Ligi Narodów, dając tym okazję do podkreślenia całej niewłaściwości postępowania Litwy, zwłaszcza wobec pełnego taktu i umiarkowania zachowania się Polski. Liga

Serce Kościuszki w Warszawie.

(Telefonem od własnego korespondenta.)

WARSZAWA. W dniu wczorajszym w 110 rocznicę zgonu Tadeusza Kościuszki sprowadzone zostało do stolicy serce Naczelnika, przechowywane dotąd w muzeum w Rapperswyli. Jedynie ze względu na to, że relikwie eskortowane były przez oficerów szwajcarskich, którzy jechali pociągiem pośpiesznym i nie mogli czekać w Proszowicach na transport zbiorów Rapperswylskich, szersza publiczność stolicy nie mogła wziąć udziału w uroczystościach. Punktualnie o godz. 3.27 przybył na dworzec warszawski pociąg wiozący relikwie kościuszkowskie. Na dworcu czekali: m'nister Dobrucki, min. Romocki, szef kancelarji cywilnej Prezydenta Dzieciotowski, szef kancelarji wojskowej pułk. Zahorski, komisarz Rządu na m. stoł. Warszawa Jaroszewski, dyr. dep. kultury i sztuki Skotnicki. Z pociągu oficerowie polscy, którzy byli doń wsiadli w Piotrowiczach, wynieśli urnę z sercem Kościuszki i wraz z członkami Rządu przenieśli ją przed frontem kompanji honorowej, a następnie przez sale recepcyjne dworca Głównego do specjalnego landa Prezydenta Rzeczypospolitej. Przez cały ten czas orkiestra grała hymna narodowy. Na zsmku, do kad przywieziono urnę, kapelan Prezydenta ks. Bojanek odprawił krótkie modły przed ołtarzem kaplicy, poczem w obecności p. Prezydenta odbyło się odczytywanie aktów odbiorczego i oddawczego. Akt oddawczy odczytał kustosz muzeum Rapperswylskiego p. Lerek, akt odbiorczy — kierownik oddziału w departamencie kultury i sztuki p. Tarczyński. Następnie ks. Bojanek odprawił modły i urna z sercem Kościuszki spoczęła po lewej stronie ołtarza. Zbiory Rapperswylskie przybyły do Warszawy o godz. 11.35 wieczorem. Zawierają one 13 wagonów. Rozładowanie wagonów i odbiór zbiorów nastąpi w dniu dzisiejszym.

Pobory kontrolera amerykańskiego.

(Telefonem od własnego korespondenta.)

WARSZAWA. — Według kontraktu pożyczkowego, do Warszawy przyjeżdża specjalny kontroler z ramienia konsorcjum, udzielającego pożyczki. Jak się dowiadujemy, będzie nim podsekretarz stanu ministerstwa skarbu w Waszyngtonie, p. Devey. Pensa jego będzie wynosiła od 1,500—2,000 dolarów miesięcznie. Prócz tego p. Devey będzie prowadził w Warszawie specjalne biuro, którego koszt będzie wynosił miesięcznie około 28,000 dolarów. Koszty utrzymania tego biura ponosić będzie skarbu polski.

Wyjazd przedstawicieli amerykańskich.

(Telefonem od własnego korespondenta.)

WARSZAWA. — W dniu wczorajszym, po oddaniu ostatnich wizyt pożegnalnych, pp. Monnst i Fisher wyjechali pociągiem pośpiesz-

Postępowe zacofanie.

Nie jest to bynajmniej *contradictio in adiecto*, największe za cofanie spotykamy właśnie w tych naszych stronnictwach, które na godłach swych wypisały „postęp”, a które jak przestarzałe kocietki, paradując w sukniach z przed pół wieku, wyobrażają sobie, że ubierają się według ostatniej, paryskiej mody.

Taką to przestarzałą modą, już nie z przed pół wieku, ale z przed więcej niż pół tysiąclecia, jest tak zw. „krajowosc”, której sztandarowy organ „Kurier Wileński”, dał nam nową próbkę w artykule wstępnym p. S. W. p. t. „Smutny fakt”.

Smutnym faktem nazywa autor sprawę wysiedlenia grupki działaczy litewskich. I my tego faktu nie nazywamy bynajmniej wesołym, i my wolelibyśmy, żeby staliśmy się z Litwą były jaknajprzejrzystsze, sąsiadki, żeby Litwa nie muszała nas do odwetu i żeby obywatele litewscy, zamieszkałi na naszym terytorjum, zachowywali się lojalnie, nie trudnili się szpiegostwem i agitacją wroga państwu polskiemu. Tak jednak, jak sprawy stoją w rzeczywistości, możemy fakt wysiedlenia jednych, uwiezienia innych Litwinów nazwać ani smutnym, ani wesołym, jeno — koniecznym.

Wolno zresztą pp. publicystom z „Kurjera” smuć się z powodu onej konieczności, wolno wylewać łzy atramentowe, natomiast nie wypada dogadywać się do podobnych absurdów, jak następujący ustęp rzeczoności artykułu, woryginalnie podany odmiennym szyfrem, a więc szczególnie przez autora i redakcję wyróżniony:

„Każdy akt państwowy, lub fakt życiowy ułatwiający rozstrzygnięcie sporu polsko-litewskiego w myśl naszego ideału Wielkiej Litwy witamy z całym uznaniem”.

Akta państwowe wychodzą jak wiadomo od rządów; w danym wypadku w rachubę wchodziły by: rząd polski oraz litewski. Co się tyczy tego ostatniego, to podobno przygotowuje on właśnie tego rodzaju akt, mocą którego Wilno ma być uznane za stolicę Wielkiej Litwy. Nie przejmujemy się tym faktem więcej, niż darowizną Niderlandów przez s. p. Imc Pana Zaglobę. Natomiast co się tyczy rządu polskiego, to ten naszym zrozumieniem może mieć jeden tylko ideał — Wielkiej Polski, temu tylko ideałowi wolno mu służyć, każde inne postępowanie, czy to na rzecz „Wielkiej Litwy”, czy „Wielkich Niemiec”, zwłaszcza jeżeli związane ze szkodą Polski i z utratą polskiego terytorjum, było by jawną zdradą stanu i wogóle nie daje się pomyśleć.

Jakże mamy sobie wytłumaczyć cyniczne, czy wprost niepożycielne przyznanie się do „ideału Wielkiej Litwy” na łamach „Kurjera Wileńskiego”, organu mniemającego się być polskim, a nawet zbliżonym do obecnych kół rządowych? Nie sięgając do

Dookoła pożyczki.

Dlaczego otrzymaliśmy tylko pożyczkę stabilizacyjną?

Jak wiadomo pożyczka, którą obecnie Polska uzyskała jest przeznaczona w przeważnej części na stabilizację waluty, podczas gdy na cele zasilenia produkcji w kapital przeznaczona zostanie za ledwie drobna część, która będzie wynosiła mniej więcej 12—14 milionów dolarów.

Nader znamienne wytłumaczenie tego faktu podaje „Tygodnik handlowy” wykazując, że Stany Zjednoczone z pewnych względów oportunistycznych wogóle nie chcą udzielać pożyczek Europie na inne jak tylko walutowe cele. Mianowicie po wojnie światowej nagromadziły Stany Z. u siebie olbrzymie ilości złota, zamknięte następnie zupełnie nieprodukcyjnie w skarbcach. Tymczasem przeprowadzona w szeregu państw europejskich reforma i stabilizowanie walut usunęła wprawdzie wahań ich kursów, nasunęła jednak Amerykanom obawę, że spowoduje spadek ceny złota, gdyż państwa te zadawały się zbyt wielkimi ilościami złota w skarbcach ich banków emisyjnych i gdyby te państwa wyrzuciły się na stałe czyste złotej waluty (z pełną wymiennalnością banknotów na złoto), to spadek ceny złota nie dałby się uniknąć, a długi państw europejskich w złocie zmalałyby wtedy wskutek spadku siły kupczej złota.

W obawie przed temi następstwami komisja walutowa senatu Stanów opracowała odpowiedni program finansowy.

Według tego programu należy udzielać pożyczek państwom europejskim, ale bynajmniej nie na cele produkcyjne czy inwestycyjne, mogłoby to bowiem przyczynić się do zbyt prędkiego ich gospodarczego rozwoju i niezależnie je w ten sposób od amerykańskiego złota, lecz należy zmuszać odnośnie państwa, żeby mogli wie największe części udzielonych im pożyczek obracały na

zbyt ważkich zarzutów jak np. zdrady sprawy narodowej, tłumaczymy to jedynie owem „postępowem zacofaniem” naszych pp. „krajowców” i demokratów, tkwiących ideologią swą wciąż jeszcze w średnich wiekach, kiedy to królowie francuscy toczyli krwawe boje z książętami burgundzkimi, kiedy państwo Niemieckie składała się ze stukilkudziesięciu niezależnych książeństw, kiedy Litwa, chociaż „na wieki do Polski wcielona i złączona” stanowiąca z nią „jedną nieróżną całość” posiadała jednak swą odrębną administrację swe prawodawstwo i wojsko, ba, kiedy serce i rdzeń właściwej Polski — Mazowsze — posiadało swych książąt i stanowiło odrębne państwo w państwie polskim, długo jeszcze po Unji polsko-litewskiej.

Jak wiadomo, idea narodowa nieznaną i niezrozumianą była nawet przez najtęższe, najświetlejsze umysły jeszcze w końcu XVIII wieku. Dopiero w następnym, dziewiętnastym poczyna ona torować sobie zwycięsko drogę, by po wojnie wszechświatowej odnieść ostateczny triumf.

Długo galwanizowany przeżytek czasów średniowiecznych — Austryja — rozpadła się na części narodowe. Co się natomiast tyczy Niemiec, to ludzono się wprawdzie czas niejaki, że pod wpływem klęski wojennej odpadła i niezależną się dzielnicę południową, jak np. Bawaria, różniąc się nadto kulturalnie i pod względem religijnym od Prus. Stało się inaczej: zwyciężyła idea narodowa, poczucie jednoci szcze-powej, jednoci języka. Po wypędzeniu poszczególnych królewiatek i książątek (stanowiących również przeżytek średniowiecza) Niemcy jeszcze bardziej się skonsolidowały, zaś przyłączenie do Rzeszy niemiecko - austrijskiej resztek, jakkolwiek napotyka na przeszkody zewnętrzne, jest przeciwieństwo tylko kwestji czasu.

I w takiej to dobie ostatecznego konsolidowania się potężnych swą jednolitością państw narodowych — nasi pogrobownicy średniowiecznego feudalizmu, mieniący się „demokratami” i „postępowcami” bredzą o jakiejś „historycznej Wielkiej Litwie” z najróżnorodniejszych pod względem narodowościowym części tandentnie sfabrygowanej, na tej jedynie podstawie, że taka Litwa (po Kijów i Morze Czarne) istniała na gruzach najazdów tatarskich w ciągu bardzo zresztą krótkiego czasu, het niegdyś, za króla Cwiczecka czy innego Mendoga.

Zaiste trudno wyobrazić sobie większego niezrozumienia chwili społecznej, ignorowania obecnych prądów, nie przeczuwania najbliższej nawet przyszłości, słowem większego zaślepienia i zacofania niż to „postępowe zacofanie” naszych „demokratów”, „krajowców”, „federalistów”, „regionalistów” *et tutti quanti*.

J. O.

Z państw bałtyckich.

Lukasiewicz informuje Łotwę o naradach swych z marszałkiem Piłsudskim w Wilnie.

„Socialdemokrata” donosi, iż łotewskiego ministra spraw zagranicznych, Cielensa, odwiedził poseł polski w Rydze, Lukasiewicz, który poinformował ministra o swych naradach z Piłsudskim w Wilnie.

Sejm łotewski wobec układu sowiecko-łotewskiego.

Komisja spraw zagranicznych sejmku łotewskiego przyjęła 6 go

Litewski „Socialdemokrata” o „żałobie” wileńskiej.

Organ litewskiej partii socjalno-demokratycznej „Socialdemokrata”, cmawiając t. zw. „dzień żałoby” w Kownie ujmuje sprawę wileńską z zupełnie nowego stanowiska.

„W ciągu całej swej działalności partyjnej pisze „Socialdemokrata” socjaldemokraci litewscy wychodzili z założenia, iż przyszła Litwa będzie konsekwentnie demokratyczna i i jako zasadę współżycia obywateli uzna poszerzenie odrębnych grup narodowościowych i sprawiedliwą troskę o ich potrzeby kulturalne.

Stało się co innego. Rządy, które prowadziły naszą politykę, od początku zajęły inne stanowisko w sprawie Wileńskiej. Według nich, przynależność Wileńszczyzny do Litwy nie była wynikiem demokratycznego uświadomienia i porozumienia, lecz kwestją spadku historycznego.

Według nich, kraj Wileński musiał należeć do Litwy bez względu na to, jakie będzie życzenie większości samej Wileńszczyzny. I dlatego, kiedy Wilno zagarnął Żeligowski, jedynym hasłem naszych partii narodowo-burżuazyjnych stał się okrzyk: odzyskać Wilno! przylączył Wileńszczyznę do Litwy i wszystko, co się dotąd robiło w sprawie wileńskiej, urzędowo i nieurzędowo, było oparte na tem zasadniczym stanowisku, nieprawnie obrabowanego właściciela. I dlatego cała nasza oficjalna polityka wileńska, kiedy możliwości odzyskania Wileńszczyzny przy pomocy zewnętrznych czynników zmniejsza-

sami przeciwko 4 układ handlowy z Z. S. S. R.

ły się, stała się polityką zacietęgo, lecz bezowocnego uporu. Hasła odzyskania Wilna, powtarzane latami, stały się martwymi wyrazami, retoryką, a droga, obrana do Wilna, niknęła w mgłę, z chwilą gdy przekracza linję demarkacyjną.

Nic nowego nie przyniósł tutaj tegoroczny dzień żałoby z powodu zatraconego Wilna. P. Woldemaras, przyobleszły się w togu proroka, woła w „Lituwie”: „Jest na świecie immanentna sprawiedliwość, jest napewno! która, jego zdaniem, zwróci Wilno Litwie. Sprawiedliwość Boża jest w drodze, idzie ona i przyjdzie napewno”. Tak z ust p. Woldemarasa, jak się zdaje, do ucha Pana Boga. Lecz czy dosięgnie p. Woldemaras ucha Pana Boga, to już wielkie pytanie.

lani akompanjatorzy p. Woldemarasa śpiewają jeszcze bardzo cicho. Jedni z nich z widoczną złością krzyczą o krzywdzie, wyrządzonej Litwie, o zemście i na ulicach Kowna odważnie wymachują papierowym mieczem. Inni znowu nawołują do zjednoczenia się i szykowania do odzyskania Wilna. Jednak ani jedni, ani drudzy nie wskazują, w jaki sposób ma być dokonane to odzyskanie, co należy czynić, by odzyskać Wilno. I dlatego wszystkie ochotliwe żałobne nabyły przedewszystkiem charakteru biurokratycznego, bez żywej twórczej myśli, bez wyraźnej drogi do celu, bez realnej treści”.

Manewry szaulisów olickich.

W niedzielę 16 października oddział szaulisów w Olicie organizuje manewry w obwodzie Me-

racza i Niedzing. W manewrach weźmie udział zgórą 500 miejscowych oddziałów szaulisów.

Wewnętrzna sytuacja polityczna na Litwie.

GDANSK, 15.X. (Pat.). „Baltische Presse” donosi z Kowna: Taktyka rządu Woldemarasa, będąca stałem ogniskiem niepokojów w Europie wschodniej, spotyka się z olbrzymią krytyką nawet we własnym obozie. Faszystki litewscy dążą do zupełnego zerwania między rządem Woldemarasa a stronnictwem chrześcijańsko-demokratycznym, do stopniowego usunięcia obecnej dyktatury cywilnej i przekazania całej władzy w ręce partji wojskowej. W dalszym ciągu Baltische Presse przytacza doniesienie wychodzącego w Rydze organu socjalno-demokratycznego łotewskiego, który donosi z Kowna, że litewska organizacja fa-

szystowska wysłała do Polski, Prus wschodnich. I na Łotwę kilkudziesięciu szpiegów i agentów prowokatorów, których zadaniem jest wykrycie stosunków, łączących emigrantów litewskich w ich krajach z partiami opozycyjnymi na Litwie. Organizacja litewskich oficerów faszystowskich zyskuje na Litwie coraz więcej wpływu, podkopując równocześnie pozycję Woldemarasa. Według doniesienia łotewskiego organu socjano-demokratycznego obecne niepokoje, wywołane przez faszystów litewskich na pograniczu litewsko-polskim (?) miały na celu wyłącznie odwrócenie uwagi od wewnętrznych stosunków na Litwie.

J. E. ks. Arcybiskup Teodorowicz.

Dnia 16 b. m. odbył się uroczystość dwudziestopięcioletcia episkopatu J. E. ks. Arcybiskupa Teodorowicza, obrz. ormiańskiego, ze Lwowa.

Lwów jest jednym z rzadkich miejsc w katolickim świecie, które posiadają kilku biskupów-ordynariuszy katolickich naraz; przypominamy w tem Konstantynopol, lub Antjochę.

Ormianie przebywają w Polsce od bardzo zamierzonych czasów. W dobrem świetle występują w „Panu Wołodyjowskim” przy obronie Kamieńca. To Ormianie kamienieccy, wygnani przez Turków, uchodzą, wioząc z sobą cudowny Obraz Matki Boskiej Kamienieckiej, jak to opisuje Michał Rolle.

Historja Ormian polskich, pyszna, jak wschodni kobierzec, lub „iluminowany” pasalter starożytny, mało niestety, jest znana.

Józef, Teofil Teodorowicz urodził się na Pokuciu w 1864 r. Już jako uczeń gimnazjalny wyróżnił się, znajomością literatury polskiej. W przemówieniach swych żywo przypominał będzie językiem „księgi Pielgrzymstwa”, a jego talent oratorski zdaje się skapany stałe w dwu źródłach: Biblii, jak Skarga i poetach — ygnafkach.

Car Iwan Groźny

ostatni cud sztuki kinematogra. w Moskwie

z Leonidowem i Kaczalowem ukaże się jutro w kinie „Helios”.

Polska Spółka Fotograficzna „POLFOT” Wilno, ul. Mickiewicza 23, poleca: wszelkie artykuły fotograficzne w wielkim wyborze. Na prowincję wysyła za zaliczeniem. 293—290r

ZAKOPIAŃSKIE KOŻUCHY

otrzymano u DINCESA, Wielka 15.

sem dwa tomiki: „Mnie żyć jest Chrystus” i „Okrucy Ewangieliczne”.

W 1901 roku, został osadzonym na arcybiskupiej stolicy lwowskiej, obrz. orm.

Co powiedziec o działalności biskupiej ks. Arcybiskupa Teodorowicza? Zasnaczyła się dwoma wypadkami zwłaszcza: słynną interwencją 1905 r., gdy nastąpiło pewne zaniepokojenie i wzburzenie umysłów w Polsce z powodu źle zrozumianej Encykliki Piasa X do polskich biskupów i wystąpieniami w austriackiej Izbie Panów w Wiedniu podczas wojny. Plus X chciał wyrazić swą radość Polakom i podlaskim unitom z powodu ukazania się ukazu tolerancji. Użył przytem wyrazu, który wielu w Polsce obrzyli, choć jasno wyrażał Papię św., miłość i wiarę do polskiego narodu. Arcybiskup Teodorowicz udął się wówczas do Watykanu i w autoryzowanym liście otwartym wytłumaczył stanowisko Ojca św. i uspokoił opinie. W Wiedniu, zaś podczas wojny, śmiało przemawia Arcybiskup za Polską niepodległością i polskiego narodu prawami, za co ściągano na siebie gniew wysokiej Izby i hałaśliwe wtałania o „zdradę”.

W Warszawie pojawił się zaczął Arcybiskup Jubilat w 1907 r., jako rzadki gość zagraniczny, jako świadek zdobycz nieco wolnościowych prądów polityki rosyjskiej w Polsce, niemal jako misjonarz, któremu dozwolono przekroczyć granicę zakazanego Królestwa.

Lecz nim skończymy tę skromną notatkę, wypadnie jeszcze zaznaczyć, jak wiele dobrego czyniła nigdy nieustrudzona obecność K. Arcybiskupa na rozmaitych kongresach, zebraniach i zjazdach katolickich w wolnej powojennej Polsce. Ogromne wywołała wrażenie przemowa jego w Katowicach zwłaszcza i w Poznaniu. Powszechnie nazywają — i słusznie — Ks. Arcybiskupa Teodorowicza „złotym mowcą”. Zasłużył sobie na to miano w swych przemówieniach na kongresach eucharystycznych międzynarodowych w Kolonji i w Wiedniu, na Synodzie ormiańskim, odbyłym w Rzymie, w licznych rozmaitych okazjach. Dostojnemu Jubilatowi składamy życzenia

J. L.

Teatr Polski.

„Komisarz sowiecki” sztuka w 6 cłu obrazach Eugenjusza Czirikowa.

Jakkolwiek komunikaty teatralne wawczas a troskliwie radziły publiczności, iż kto ma nerwy słabe, lepiej aby zupełnie zrezygnował z oglądania onego straszliwego człowieka na scenie — publiczność okazała się bardzo odważną. Nietylko bowiem zajęła krzesła, loże i balkony do najostatniejszego miejsca, nietylko obsiadła skrupulatnie dwa szeregi dostawionych krzesel, lecz jeszcze cisnęła się na każdej pędzi wolnej podłogi, wciągając w siebie uprzejmie żołądzi, gwoli nie tamowania tak już doszczętnie komunikacji w przejściach. Bo co innego mieć do czynienia w roli np. oskarżonego o kontrrewolucję, z taką dziką bestją — he, he, to można dostać gęsiej skórki, lecz oglądać jej imitację z wygodnego krzesła — zaryzykować warto.

Ze słuchów dochodzących z za kulis na długo przed premierą, można było przypuszczać, że widz spotka się bec à bec z potworem-sadystą jakich tysiące produkują od lat 10-ciu bolszewicka Rosja, a których rozkaz lub ręka gasiły i gaszą miliony istnień ludzkich. Cieszył się więc, że sztuka taka, wobec rozpanoszenia się w Polsce, zwłaszcza na naszych kreskach, komunizmu, będzie miała wartość propagandową, szczególnie dla młodzieży i szerokiach sfer, które coraz bardziej odczuwają potrzebę teatru — coraz liczniej doń uczęszczają.

Nic z tego. Wprawdzie zakochany czubaryk (bardzo wskutek tego zdenerwowany) przez wiele aktów rzuca się, wścieka, krzyczy, śle na śmierć, wybuch „sztyrdemstem lub śmiechem piekielnym” — jednak — cóż to w gronie rzeczy za „szlachetna osoba”! Jakże ten komisarz sowiecki, pułk. Murawjew, wznosił wygła-

da ze swą odwagą, wierną służbą ideal, poświęceniem, bezinteresownością obok byłych porucznika gwardji — autor zbroił go — czcimy — arystokratą) księcia Golicyna, który, prawda, że wtrącony przez Murawjewa do lochów, czeki, brudem zarosły, zagłodzony i zadreżony na śmierć — tchórz w końcu i zdradza, tak że odwraca się od niego ze wstrętem i pogardą oddana mu dotąd duszą i ciałem kokhanki, Helena Władimirowna, by paść w objęcia znie-nawidzonego szlachetnego komi-sarza.

Wprawdzie proces dokonywują-cy się w duszy bolszewika stara się autor wytłumaczyć bezpa-miętną młością, (już sama możliwość istnienia takiej miłości w tej krwawej duszy jest eksplic-nej) dla kobiety — jednak cała ta robota w sztuce, że wspomnieli jeszcze owo zbrojne milieu domu bolszewika z zącą staruszką matką — jest tak mało subtelna, tak naciągana, że sympatje autora stają się aż nadto widoczne. I dlatego — w naszych warunkach — uważać sztukę należy za niemoralną.

I nie pomoże autorowi palenie obok przysłowiowej „świeczki djabłu” i „ogarka Panu Bogu” — czyli owe śpiewy więźniów w czerzwyczące, uwagi starego żołnierza, barbarzyńskie obchodzenie się z więźniami krasnoarmiejców, całowanie obrazka z Matką Boską etc. Ustępstwa te czynione są snadź w imię zasady „aby handel szedł” — cóż nie wszystka publiczność składa się z komunistów.

Odczuła to doskonale publiczność polska, przyjmując „Komisarza” z wielką rezerwą i wstrzymując się nawet od oklaskiwania ulubionych artystów.

Za to balkon i galerja, z racji szabasu przepelnione żydami, dawały wyraz swym sympatjom, walc brawo co się zmieści.

Ta rozmałość reagowania obu ras jest znamienita.

Świetnie odzworzył komisarza Murawjewa p. Malinowski, ucha-rakteryzowany znakomicie. Nie przeciągnął ani razu struny w tej bardzo męczącej roli. P. Perzackowskiej (Helena) w momentach napięcia dramatycznego, nie dopisał miejscami głos. Nie ustępował p. Malinowskiemu p. Dąbrowski w roli księcia — niepotrzebnie tylko tak się księciu trzęsły nogi w przedostatnim akcie; wszak — do królest — no-blese oblige. Lepiej było wycień-czenie zadreżonego więźnia czem innym zaakcentować

Wszystkie inne małe rótki — a było ich mnóstwo — opracowane starannie.

W obrazie III dokładnie nasłado-wano za kulismis wszelkie stacy-jne odgłosy, „syczenie pary, stukot kół etc.”, co podnosiło złudzenie podlegu w ruchu.

Sztuka, jak na 6 aktów koń-czy się wcześniej, przed 11-stą.

Pilawa.

ŻYCIE EKONOMICZNE.

Kredyty budowlane Banku Gosp. Krajowego.

Rok 1927 w porównaniu z latami poprzednimi wykazuje znaczne ożywienie akcji kredytowej Banku Gospodarstwa Krajowego na cele budowlane, przedewszystkiem na wykończenie budowl już rozpoczętych.

Od chwili powstania Bank Gosp. Kraj. przeznaczyl na cele budowlane do końca sierpnia r. b. kwotę 131,979,000 zł., w czem tegoroczne kredyty wynosiły sumę 57 milj.

Akcja budowlano-kredytowa na najbliższą przyszłość zapowiada się jeszcze pomyślniej. Mają być uruchomione kredyty do wysokości 100,000,000 zł. Suma ta będzie wpłacona do Banku ze Skarbu Państwa ratami, wskutek czego Bank też realizować będzie kredyty stopniowo według pewnej kolejności, mając na względzie najpilniejsze potrzeby. Przedewszystkiem uwzględnione będą potrzeby Warszawy i Łodzi, a następnie miast zniszczonych przez wojnę i dotychczas w niedostatecznej mierze odbudowanych, dalej Zagłębia Dąbrowskiego i miast w województwach wschodnich. W tej sprawie ma zająć stanowisko Państwowa Rada Funduszu Rozbudowy Miast, która w krótkim czasie ma być zwołana.

Część wspomnianego kredytu, t. j. 20 proc., ma być rozdzielona na specjalne cele, a więc pomie-dzy miasta zniszczone na Kresach (również niektóre w centrum miast), na potrzeby Gdyni, na uzupełnienie kontyngentu Warszawy i Łodzi, wreszcie na potrzeby osiedli podmiejskich, które w myśl dekretu będą miały prawo do kredytów ulgowych z funduszu rządowych.

PORADY KOSMETYCZNE

— Pannie Kasi. Czerwonosc i szorstkosć usunie P. w szybkim czasie stosując codziennie obmywanie (rano i wieczorem) Casmopolisem. Srodek ten dostarcząy Pani każda apteka i sklep apteczny. W razie gdyby nie mieli wplacic z góry 250 i zażądać sprawozdania.

NASIEŃNIE MARCHWI

pastewnej i stołowej na siew ozimy 475—0 poleca

ZYGUNT NAGRODZKI

Wilno, ul. Zawalna Nr. 11-a.

MIĘSKI KINEMATOGRAF KULTURALNO-OSWIATOWY

Sala Miejska ul. Ostrobramska 5.

Dzisiaj będzie wyświetlany dramat w 10 wielkich aktach „Światło Azji”...

Kino-Teatr „HELIOS”

Dzisiaj Atrakcja Sezonu Rekordowa powo- dzenie w wszystkich stolicach światła...

„KARUZELA UDREĆZEŃ”

Wstrząsający dramat. Niesamo- wity film w niezwykłej realizacji...

Kino-Ka- meralne „Polonia”

Dzisiaj ostatni dzień „Wieża Miłości”...

„D O N - J U A N”

KINO- TEATR „L U X”

Dzisiaj Wielki sensa- cyjno-eretyczny dramat p. t.: „NA PARYSKIM BRUKU”...

„NĘDZNICZY” (LES MISERABLES)

Kino „Piccadilly”

DZISIAJ OSTATNI DZIEŃ „Robinson w Dżungli”...

„NĘDZNICZY” (LES MISERABLES)

Kino „STELLA”

Dzisiaj nieodwołalnie ostatni dzień! Film wszechświatowej sławy „NĘDZNICZY”...

„NĘDZNICZY” (LES MISERABLES)

Kup nasz los! - Spróbuj u nas szczęścia!

Wiedz, że Liehtensiejna los w domu, szczę- ście i dobrobyt w domu.

1-ej klasy 16-ej loterii Państwowej

Kolektura nasza słynie jako jedyna najszczęśliwsza i słusnie cała Polska wszędzie i wzdłuż głosi o niej...

główna wygrana 650.000 złotych wygrana 20.000.000.

E. Lichtenstejn,

WARSZAWA. 174-1 ODDZIAŁ w WILNIE Wielka 44. Przy Re- jonowej Hutowni tytułowej, tel. 425.

Majątek Ziemiński

Do wynajęcia duży lo- kal, garaż samochodowy oraz 4 pokoje...

NAUKA

CHCESZ OTRZYMAĆ PO- SĄDĘ? Musisz ukończyć kursa fachowe koresponden- cyjne prof. Sekulow- icza...

Dom w śródmieściu

dochodowy dogodnie do sprzedania. - Wileński Biuro Komisowo - Handlowe, Mickiewicz- ka 21, tel. 152.

Mebel dębowy: spi- alnia (12 przedm.)

1 jadalnia okazyjnie do sprzedania. Ul. Stara 25, m. 2. 2:25-2

Z powodu zmiany na elektro-energie, nie- drogo do sprzedania mo- tor naltowy, pionowy 6 - 8 P. S. Legjonowa

Palto zimowe kol- nierz karku- lowy okazyjnie do sprze- dania u krawca ZANIEW- SKIEGO, Zamkowa 3-4.

MEBLE

Zebym nie wiedział To bym nie powiedział. e. Placówka Polska Meblowa sułennle wykonuje

Rutynowana francuska użycia lekcji i kon- wersacji francuskiego. Ceny dostępne Siera- kowskiego 20-13 od 11 do 3 po poł. 2518-1

Lekcje angielskiego i francuskiego użycia rutynowana nauczycielka z dyplomem z Paryża i Londynu, 10 złotych miesiecznie Piwna 2, m. 1 (Ostrobramski plac) 2516

Placówka Polska Me- blowa Zawalna Nr. 15, S. MAKOWSKI

Od r 1843 WILNIAK istnieje ul. Tatarska 20. JADALNE, SYPIALNE, SALONOWE, I GABINETOWE, kre- densy, stoły, szafy, łóż- ka i t. d. Wykwintne, Mocne, Niedrogo. Sprze- daż na raty.

GOTÓWKA

na 1 hipotekę od 1000 do 10,000 dolarów załatwia- my na niską stopę pro- centową. - Wileński Biu- ro Komisowo - Handlowe Mickiewicza 21, tel. 152. -0

Pożyczki

Solidnemu wynajmę 2 pok. z wygodami. Można ze stołowaniem. Dąbrowskiego 10 m. 3-A Oglądać 3/4-4/4. 2479-0

Mieszkania i pokoje

Pokój do wynajęcia dla solidnej o- soby. Słowackiego 4-1. 2479-0

Pokój do wynajęcia dla solidnej o- soby. Słowackiego 4-1.

Mieszkanie 3 pok. kuch. i wan. przy ul. Mi- ckiewicza blis. sądu za- mieniam na mieszk. w dziel. nie handl. Adr. w biurze ogł. Grabowskie- go Garbarska 1. 733-0

Pokój do wynajęcia Pilsudskiego 34, m. 3. 2502-0

Wolne mieszkania

zgłaszaj do „ZACHĘTY” Gdańska 6, tel. 9-05. 256-0

SPRZEDAŻE

Domek murowany z ogródkiem, w dobrym punkcie sprzedamy za gotówkę 1500 dolarów. Wileński Biuro Komiso- wo-Handlowe, Mickie- wicza 21, tel. 152. 242-0

Wyborowe

śledzie królewskie „Lar- ge Matias” już nadeszły. Sklep B-el Gołąbów- tlich, ul. Trocka 3, telef. 757. 486-1

MAJĄTECZKI

pod Wilnem sprzeda- my niedrogo. Ziemia orna, łąki, jezioro, dom i budynki komple- tne. Dom H-K. „Zachęta”. Gdańska 6, telef. 9-05. 258-0

Folwark 70 ha

z dobrymi zabudowania- mi, z kompletnym in- wentarzem żywym i mar- tym, w pobliżu stacji do sprzedania za 4000 dolarów. - Wileński Biu- ro Komisowo - Handlowe Mickiewicza 21, tel. 152. -0

110 zł. wygodne po- mieszczenie wraz z dobrem utrzy- maniem dla osób z in- telligencją. Gimnazjalna 6-16. 2522

Znany strolcele for- teplanów A. Pacewsk. Przyjmuję stro- lenie, reperacje i odna- wianie forteplanów, pla- nin, fisharmonji i in- nych muzycznych instru- mentów, ul. Portowa Nr. 14. 1985

Spółnik-kę pracy wej poszukuje z udzia- lem 6000-10000 tys. zł. Informację udziela Ma- kowski Zawalna 15. 727

Sklep do wynajęcia. Tatarska 10. Inform. u gospodyni do- mu. 2454

Spółnik-kę pracy wej poszukuje z udzia- lem 6000-10000 tys. zł. Informację udziela Ma- kowski Zawalna 15. 727

Spółnik-kę pracy wej poszukuje z udzia- lem 6000-10000 tys. zł. Informację udziela Ma- kowski Zawalna 15. 727

Spółnik-kę pracy wej poszukuje z udzia- lem 6000-10000 tys. zł. Informację udziela Ma- kowski Zawalna 15. 727

Spółnik-kę pracy wej poszukuje z udzia- lem 6000-10000 tys. zł. Informację udziela Ma- kowski Zawalna 15. 727

Spółnik-kę pracy wej poszukuje z udzia- lem 6000-10000 tys. zł. Informację udziela Ma- kowski Zawalna 15. 727

Spółnik-kę pracy wej poszukuje z udzia- lem 6000-10000 tys. zł. Informację udziela Ma- kowski Zawalna 15. 727

Spółnik-kę pracy wej poszukuje z udzia- lem 6000-10000 tys. zł. Informację udziela Ma- kowski Zawalna 15. 727

Spółnik-kę pracy wej poszukuje z udzia- lem 6000-10000 tys. zł. Informację udziela Ma- kowski Zawalna 15. 727

Spółnik-kę pracy wej poszukuje z udzia- lem 6000-10000 tys. zł. Informację udziela Ma- kowski Zawalna 15. 727

Spółnik-kę pracy wej poszukuje z udzia- lem 6000-10000 tys. zł. Informację udziela Ma- kowski Zawalna 15. 727

Ból głowy i wyczerpanie oraz zaburzenia żołądkowe...

Do nabycia w księgarniach i w wydawcy: T. GROUSS POZNAN, Gwarna 9. Konto czek. P. K. O. 203/706

Ziela z gór Harcu d-ra Lau- era...

Rej. Min. Zdr. № 43.

Ziela z gór Harcu d-ra Lau- era...

Rej. Min. Zdr. № 43.

Ziela z gór Harcu d-ra Lau- era...

Rej. Min. Zdr. № 43.

Ziela z gór Harcu d-ra Lau- era...

Rej. Min. Zdr. № 43.

Ziela z gór Harcu d-ra Lau- era...

Rej. Min. Zdr. № 43.

Ziela z gór Harcu d-ra Lau- era...

Rej. Min. Zdr. № 43.

Ziela z gór Harcu d-ra Lau- era...

Rej. Min. Zdr. № 43.

Ziela z gór Harcu d-ra Lau- era...

Rej. Min. Zdr. № 43.

Ziela z gór Harcu d-ra Lau- era...

Rej. Min. Zdr. № 43.

Ziela z gór Harcu d-ra Lau- era...

Rej. Min. Zdr. № 43.

Ziela z gór Harcu d-ra Lau- era...

Rej. Min. Zdr. № 43.

Ziela z gór Harcu d-ra Lau- era...

Rej. Min. Zdr. № 43.

Ziela z gór Harcu d-ra Lau- era...

Rej. Min. Zdr. № 43.

Ziela z gór Harcu d-ra Lau- era...

Rej. Min. Zdr. № 43.

Ziela z gór Harcu d-ra Lau- era...

Rej. Min. Zdr. № 43.

Ziela z gór Harcu d-ra Lau- era...

Rej. Min. Zdr. № 43.

Ziela z gór Harcu d-ra Lau- era...

Rej. Min. Zdr. № 43.

Advertisement for 'LUBA' jam, featuring an illustration of a woman in a kitchen and text describing the product's quality and availability.

Advertisement for 'D.-H. Leonard Pikiel i Syn.' featuring a list of various goods like fabrics and clothing, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'Skrucha Pałacego' featuring a list of various goods like fabrics and clothing, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'Polska Pracownia Wyrobów Metalowych' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their workshop in Wilno.

Advertisement for 'TYLKO U NAS' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'NORA' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'CHLEWIA' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'AKUSZERKI' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'OPAL' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'DZIERŻAWY' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'ZGUBY' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'Mechaniczna Przedzalnia' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'Buchalter - bilansista' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'ŻYWIENIE ZWIERZĄT DOMOWYCH' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'FORTEPIANY, PIANINA, I FISHARMONJE' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'WĘGIEL OPALOWY I KOWALSKI' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'LEKARZE' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'Dr. Suszyński' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'Dr. Sz. Berensztejn' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'Dr. Kenigsberg' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'D. Zeldowicz' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'Dr. Leon Ginsberg' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'Placówka Polska Meblowa' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'GOTÓWKA' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'Pożyczki' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'KAŻDA SUMA' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'Kaucji hipotecznej' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'SPRZEDAŻE' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'Domki murowane' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'Folwark 70 ha' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for '110 zł. wygodne pomieszczenie' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.

Advertisement for 'Znany strolcele forteplanów' featuring a list of various goods like tools and machinery, and contact information for their store in Wilno.